

Sygn. akt II KK 227/22

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 31 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Małgorzata Gierszon (sprawozdawca)

SSN Rafał Malarski

Protokolant Klaudia Binienda

w sprawie P. C.,

skazanego za czyn z art. 178a § 1 k.k.

i in., po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 31 maja 2022 r. kasacji Prokuratora Generalnego na niekorzyść

od wyroku Sądu Rejonowego w P.

z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt II K [...],

1. uchyla zaskarżony wyrok w części dotyczącej kary i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania;

2. wydatkami postępowania kasacyjnego obciąża Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

P. C. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 20 grudnia 2020 r. w miejscowości W. woj. [...] prowadził w ruchu lądowym samochód osobowy marki A. o nr rej. [...] znajdując się w stanie

nietrzeźwości, gdzie w pobranej I próbce krwi LU20-000044 stwierdzono 2,44 ‰ (słownie: dwa i czterdzieści cztery setne promila) alkoholu etylowego, w II próbce krwi LU20-000046 stwierdzono 2,31 ‰ (słownie: dwa i trzydzieści jeden setnych promila) alkoholu etylowego oraz w III próbce krwi LU20—000045 stwierdzono 2,22 ‰ (słownie: dwa i dwadzieścia dwie setne promila) alkoholu etylowego, tj. o czyn z art. 178a § 1 k.k.

2. w dniu 20 grudnia 2020 r. w miejscowości W. woj. [...] znieważył funkcjonariusza Komendy Powiatowej Policji w P. asp. szt. M. E. w ten sposób, że wypowiadał pod jego adresem słowa powszechnie uznane za wulgarne i obelżywe podczas i w związku z pełnieniem przez wymienionego funkcjonariusza obowiązków służbowych w celu zmuszenia go do zaniechania prawnej czynności służbowej w postaci zatrzymania i doprowadzenia do jednostki Policji P. C., tj. o czyn z art. 226 § 1 k.k.

Sąd Rejonowy w P. wyrokiem z dnia 27 lipca 2021 r., sygn. akt II K [...], uznał P. C. za winnego dokonania obu zarzucanych mu czynów wyczerpujących: w pkt I dyspozycję art. 178a § 1 k.k, a w pkt II dyspozycję art. 226 § 1 k.k. i za czyn z pkt I, na podstawie art. 178a § 1 k.k, skazał go na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności, a za czyn z pkt II, na podstawie art. 226 § 1 k.k, skazał go na karę grzywny w wysokości 50 stawek dziennych ustalając wysokość jednej stawki dziennej na 20 złotych.

W pkt II wyroku, na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. oraz art. 70 § 1 k.k, wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności Sąd warunkowo zawiesił oskarżonemu na okres próby wynoszący 2 lata tytułem próby.

W pkt III, na mocy art. 42 § 2 k.k. Sąd orzekł wobec oskarżonego zakaz prowadzenia wszelkich pojazdów mechanicznych na okres 4 lat, a w pkt IV. na podstawie art. 43a § 2 k.k., Sąd orzekł świadczenie pieniężne w wysokości 5 000 złotych na rzecz Funduszu Pomocy Pokrzywdzonym oraz Pomocy Postpenitencjarnej.

Nadto, na mocy art. 63 § 1 k.k., na poczet orzeczonej kary grzywny Sąd zaliczył oskarżonemu okres zatrzymania od dnia 20 grudnia 2020 r. od godz. 22:30

do dnia 21 grudnia 2020 r. do godz. 13:42 (pkt V), zaś na zasadzie art. 624 § 1 k.p.k. i art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych. Sąd zwolnił oskarżonego z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa. Wskazany wyrok uprawomocnił się w dniu 4 sierpnia 2021 r., bez postępowania odwoławczego.

Wyrok został zaskarżony w zakresie orzeczenia o karze na niekorzyść oskarżonego przez Prokuratora Generalnego. Zarzucił mu rażące i mające istotny wpływ na treść wyroku naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, a mianowicie art. 69 § 1 k.k., poprzez jego zastosowanie i wymierzenie oskarżonemu między innymi kary 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 2 lata, pomimo braku spełnienia określonej w tym przepisie przesłanki, aby sprawca w czasie popełnienia przestępstwa podlegającego osądowi nie był skazany na karę pozbawienia wolności. W związku z tym zarzutem skarżący wniósł o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w P. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest oczywiście zasadna i jako taka zasługuje na uwzględnienie.

Wyrok Sądu Rejonowego w P. został wydany z rażącym naruszeniem przepisu prawa materialnego, opisanym w zarzucie niniejszej kasacji. Przepis art. 69 § 1 k.k., w brzmieniu ustalonym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015 r., poz. 396), obowiązującym od dnia 1 lipca 2015 r., określa ustawowe przesłanki dopuszczalności warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Zgodnie z jego treścią: „sąd może warunkowo zawiesić wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze nieprzekraczającym roku, jeżeli sprawca w czasie popełnienia przestępstwa nie był skazany na karę pozbawienia wolności i jest to wystarczające do osiągnięcia wobec niego celów kary, a w szczególności zapobieżenia powrotowi do przestępstwa”.

Jednocześnie należy podkreślić, że ustanowiony w art. 69 § 1 k.k. warunek

zastosowania instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności, a mianowicie brak skazania na „karę pozbawienia wolności”, odczytywać należy jako obejmujący zarówno skazanie na karę bezwarunkowego pozbawienia wolności, jak i na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (zob. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 26 października 2020 r., sygn. akt IVKK 734/19, LEX nr 3077385; z dnia 12 marca 2019 r., sygn. akt V KK 103/18, LEN nr 2642114; z dnia 12 lutego 2019 r., sygn. akt II KK 290/18, LEN nr 2622995; z dnia 28 kwietnia 2017 r., sygn. akt V KK 42/17, LEN 2281290).

Warunek braku uprzedniego skazania na karę pozbawienia wolności nie został spełniony w odniesieniu do oskarżonego P. C.. Jak bowiem wynika z załączonych do akt sprawy danych Krajowego Rejestru Karnego, aktualnych na dzień wyrokowania, przed wydaniem orzeczenia w niniejszym postępowaniu oskarżony został już wcześniej skazany między innymi przez Sąd Rejonowy w L. wyrokiem z dnia 28 czerwca 2018 r., sygn. akt III K [...]. za występki zakwalifikowany z art. 282 k.k., na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata. Orzeczenie to uprawomocniło się w dniu 24 sierpnia 2018 r. (k. 56-59).

Tym samym, w czasie popełnienia zarzucanego oskarżonemu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., tj. w dniu 20 grudnia 2020 r., jak również i w dacie wydania przez Sąd Rejonowy w P. wyroku o sygn. akt II K [...], t.j. w dniu 27 lipca 2021 r., P. C. był już osobą uprzednio prawomocnie skazaną na karę pozbawienia wolności. W tych okolicznościach warunkowe zawieszenie kary pozbawienia wolności, orzeczonej za występki z art. 178a § 1 k.k. będący przedmiotem niniejszego procesu, nie było prawnie dopuszczalne, albowiem istniała przeszkoda formalna do wydania orzeczenia tej treści.

Rozstrzygnięcie tego rodzaju stanowiło więc rażące naruszenie przepisu prawa karnego materialnego, w postaci obrazy art. 69 § 1 k.k. Z punktu widzenia prawnej dopuszczalności warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności wymóg uprzedniego braku prawomocnego skazania na karę pozbawienia wolności ma charakter bezwzględny, a tak ukształtowana sytuacja

prawna oskarżonego wyklucza możliwość wydania rozstrzygnięcia w przedmiocie warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary pozbawienia wolności. Stwierdzenie tego uchybienia uzasadniało uchylenie wyroku Sądu Rejonowego w zaskarżonej części i przekazanie mu w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji.

a.s.